

## بررسی تاثیر روش‌های فناوری اطلاعات بر کیفیت اطلاعات حسابداری

محمد محمدی

گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی پرندک، پرندک، ایران.  
mkz.mohamadi@gmail.com

شماره ۲۵/تابستان ۱۳۹۹ (جلد اول) / مصی ۱۴۰۰-۱۴۰۱  
لئه: تاثیر حسابداری و مدیریت (دوره سوم)  
لئه: تاثیر حسابداری و مدیریت (دوره سوم)

### چکیده

با توجه به توسعه فناوری شرکت‌ها و بنابراین بخش حسابداری عموماً تحت تأثیر عوامل ذیل قرار دارند: دیجیتالی شدن مشاغل، پتانسیل شدید ایجاد شده توسط اینترنت، پیامدهای داده‌های بزرگ و اهمیت روزافزون به داده کاوی. در این زمینه محاسبات ابری راه خود را آغاز کرد و مدل‌های جدید تجاری ایجاد کرد. هدف اصلی مقاله بررسی روش‌های فناوری اطلاعات بر کیفیت اطلاعات حسابداری بوده و هدف پژوهش حاضر توسعه و گسترش دانش موضوعی درباره تاثیر فناوری اطلاعات بر کیفیت اطلاعات حسابداری می‌باشد. جمع آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه و جامعه آماری آن شرکت‌های حسابداری استان تهران می‌باشد. در این مطالعه روش‌های فناوری اطلاعات در قالب چهار مورد شامل ( بلاک چین، اینترنت اشیاء، حسابداری ابری و دیتاهای بزرگ) و تاثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری مورد بررسی قرار خواهد گرفت. نمونه آماری شامل ۳۵ شرکت حسابداری و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها معادلات ساختاری می‌باشد. فرضیه‌های تحقیق با توجه مورد آزمون گرفت. در نهایت، یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که حسابداری ابری بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معنادار و مثبتی دارد و باقی فرضیه‌ها تایید نشد.

**واژگان کلیدی:** کیفیت اطلاعات حسابداری، اینترنت اشیاء، حسابداری ابری، بلاکچین، دیتاهای بزرگ.

### مقدمه

پیشرفت مداوم رایانه‌ها در دهه ۱۹۹۰ امکان استفاده از نرم افزارهایی را برای نوشتن و محاسبه فراهم آورد که باعث کاهش میزان تایپ دستی و ایجاد فرصت‌های جدید برای تسهیل روند حسابداری شد. توسعه نرم افزار رایانه‌ای افزایش یافت و دهه ۹۰ و آغاز قرن بیست و یکم دوره‌هایی در طول تاریخ بود که میزان استفاده از نرم افزار حسابداری افزایش یافت. استفاده گسترده از فناوری رایانه در حسابداری تا سال ۲۰۰۹ آغاز نشده بود. به منظور بهبود فعالیت‌های حسابداری و ذخیره و محافظت از داده‌های حسابداری، اعتماد به دیجیتالی شدن بین شرکتها افزایش یافته و به یک ضرورت تبدیل شده است (بویلان و

بويلان<sup>۱</sup>، ۲۰۱۷). اجرای راه حل های ديجيتالی در حسابداری نیز محصول کاهش قیمت در نرم افزار، برنامه های مبتنی بر اینترنت و نیاز به دسترسی به اطلاعات بود. علاوه بر این، استانداردسازی فن آوری و نرم افزار همچنین باعث افزایش کارآیی کارکنان، افزایش سرعت جمع آوری داده ها و افزایش فرصت های ذخیره سازی داده های مهم شده است (آدامز، ۲۰۱۷، ۲۰۱۷). امروزه، متخصصان حسابداری بر توسعه فن آوری تأکید می کنند که یکی از مهمترین انتظاراتی است که در حوزه حسابداری به وجود آمده است و اجرای آن به میزان قابل توجهی رو به رشد و به عنوان یک الگو که به این روند رو به رشد و توسعه مشاغل کمک می کند و تأثیرات ماندگاری بر فرآیندهای مشاغل دارد توصیف می شود. از این رو، امروزه توسعه فناوری در حسابداری برجسته تر از همیشه است. اگرچه توسعه فن آوری یک مفهوم بسیار گسترده است، اما یک عنصر با اهمیت می باشد(آلپار<sup>۲</sup>، ۲۰۱۴).

بلاکچین برای اولین بار در سال ۲۰۰۸ مطرح و در سال ۲۰۰۹ پیاده سازی شد (ناکاموتو<sup>۳</sup>، ۲۰۰۸). بلاکچین را می توان به عنوان برد عمومی در نظر گرفت که در آن کلیه معاملات متعهد در یک زنجیره بلوك ذخیره می شود. وقتی زنجیره های جدید به آن وصل می شوند، این زنجیره بطور مداوم رشد می کند. فن آوری بلاکچین دارای خصوصیات کلیدی مانند عدم تمرکز، پایداری، ناشناس ماندن و قابلیت پاسخگویی است. بلاکچین می تواند در یک محیط غیرمت مرکز کار کند، که با ادغام چندین فناوری اصلی مانند هش رمزنگاری، امضای دیجیتالی (بر اساس رمزنگاری نامتقارن) و مکانیسم اجماع توزیع شده فعال می شود. با استفاده از فناوری بلاکچین، یک معامله می تواند به روشنی غیرمت مرکز انجام شود. در نتیجه، بلاکچین می تواند هزینه زیادی را ذخیره کرده و راندمان را بهبود بخشد (زنگ و همکاران<sup>۴</sup>، ۲۰۱۸).

اینترنت اشیاء اینترنت اشیاء (IoT) یک الگوی جدید است که به سرعت در حال گستردن سناریوی ارتباطات بی سیم مدرن است. ایده اصلی این مفهوم، حضور گسترده انواع چیزها یا اشیاء در اطراف ما - مانند برچسب های شناسایی فرکانس رادیویی یا RFID، سنسورها، محرك ها، تلفن های همراه و غیره است - که از طریق نقشه های آدرس دهی منحصر به فرد برای آدرس دهی قادر به تعامل با یکدیگر و همکاری با همسایگان خود برای رسیدن به اهداف مشترک هستند (أتزوری و همکاران<sup>۵</sup>، ۲۰۱۹).

پیشرفت های سریع در علم، تغییر جمعیتی که توسط جهانی سازی و ترویج مدل های جدید کسب و کار تعیین می شود، در مجموع انتظارات و ارزش های اقتصادی متفاوتی را شکل خواهد داد. پیچیدگی روزافزون محیط کسب و کار، همراه با افزایش رقابت در سطح جهانی و کاهش چرخه های تجارت پیش شرط هایی است که حرفة حسابداری را به چالش می کشد. از طرف دیگر، نیاز مستمر به استانداردها و شیوه های حسابداری جهانی نیز بر آینده حسابداران تأثیر دارد (دیمتريو و ماتی<sup>۶</sup>، ۲۰۱۹).

با توجه به توسعه فناوری، شرکت ها و بنابراین بخش حسابداری عموما تحت تأثیر عوامل ذیل قرار دارند: دیجیتالی شدن مشاغل، پتانسیل شدید ایجاد شده توسط اینترنت، پیامدهای داده های بزرگ و اهمیت روزافزون به داده کاوی. در این زمینه

<sup>1</sup> Boylan & Boylan

<sup>2</sup> Adams

<sup>3</sup> Alpar

<sup>4</sup> Nakamoto

<sup>5</sup> Zheng et al

<sup>6</sup> Luigi Atzori , Antonio Iera , Giacomo Morabito

<sup>7</sup> Otilia Dimitriua, Marian Matei

محاسبات ابری راه خود را آغاز کرد و مدل‌های جدید تجاری ایجاد کرد. تأثیر محاسبات ابری در حال حاضر غیرقابل انکار است و مبنای دگردیسی بعدی حوزه اقتصادی را فراهم می‌کند (دیمتریو و ماتی<sup>۱</sup>، ۲۰۱۹).

هدف از حسابداری همواره ارائه اطلاعات به تصمیم گیرندگان بوده است. قبل از اینکه پاسیولی<sup>۲</sup> سیستم ورود مضاعف بدھی‌ها و اعتبارات را مستند کند حسابداران کوشیدند حجم وسیعی از داده‌های تجاری را ایجاد کنند، خواه از یک سیستم مبتنی بر کاغذ، یک سیستم رایانه‌ای مبتنی بر رایانه اولیه، یا یک سیستم سازمانی کاملاً فنی و همه جانبه سازمانی. حسابداران با استفاده از ابزارهای تحلیلی موجود، این داده‌ها را ضبط، فیلتر، خلاصه و تلفیق کرده و اطلاعاتی را برای تصمیم گیرندگان داخلی و خارجی تهیه می‌کنند (جان ورین و همکاران<sup>۳</sup>، ۲۰۱۹).

پژوهش حاضر توسعه و گسترش موضوعی درباره تاثیر پدیده‌های فن آوری اطلاعات در زمینه شرکت‌های حسابداری و فعالیت مشاوران حسابداری در این زمینه می‌باشد. این مطالعه در قالب توزیع پرسشنامه انجام خواهد شد و جامعه آماری آن شرکت‌های حسابداری استان تهران می‌باشد. در این مطالعه اتوماسیون در قالب چهار مورد شامل (بالاک چین، اینترنت اشیاء، حسابداری ابری و دیتاهاي بزرگ) و تاثیر آن بر کیفیت اطلاعات حسابداری مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

### مبانی نظری و پیشینه پژوهش

توسعه فناوری در حوزه حسابداری طی سالهای گذشته رشد چشمگیری داشته و تأثیرات زیادی را برای شرکتهای حسابداری به وجود آورده و منجر به تغییر عظیمی در نحوه نگرش و فعالیت مشاوران حسابداری در انجام کارهای روزانه خود شده است. توسعه مدام تکنولوژی اکنون وارد مرحله جدیدی شده است، که در حال حاضر اتوماسیون فرآیندهای حسابداری به عنوان روند اصلی فعلی این فرایند درک می‌شود و این حرfe را حتی بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد (آرنتز و همکاران<sup>۴</sup>، ۲۰۱۷). حسابداری خودکار ممکن است تأثیر مثبت و منفی بر شرکتهای حسابداری و مشاوران آنها بگذارد، اما ممکن است تهدیدهای بسیاری نیز داشته باشد که مسئله این در مورد لزوم فعالیت مشاوران حسابداری در صورت خودکار بودن مراحل انجام فعالیت حسابداری به وجود آید. مطالعات مربوط به اتوماسیون در زمینه‌های مختلف طی سالها انجام شده است، اما از بررسی اجرای حسابداری خودکار بر کیفیت اطلاعات شرکت‌های حسابداری و مشاوران آنها در تحقیقات قبلی غفلت شده است. علاوه بر این، از آنجا که مشاوران نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرند، نگرش آنها به چنین تغییراتی و تأثیرات مربوطه برای درک موضع آنها نسبت به این تغییرات مورد توجه است. حسابداری را می‌توان به عنوان روش جمع آوری و مستند سازی اطلاعات در مورد وضعیت اقتصادی و مالی یک شرکت توصیف کرد. حسابداری را می‌توان به دو حوزه فرعی تقسیم کرد (باداج و نیکولای<sup>۵</sup>، ۲۰۱۳). حسابداری خارجی و داخلی. حسابداری خارجی شامل تهیه گزارش‌های مالی به ذینفعان مانند سرمایه‌گذاران یا تهیه کنندگان است و اطلاعاتی را درمورد وضعیت اقتصادی بنگاه در اختیار طرفین خارجی قرار می‌دهد. حسابداری داخلی شامل معاملات، تحلیل‌ها و گزارش‌های مربوط به طرفین داخلی و تمرکز روی اطلاعات مربوط به آینده شرکت است. شرکت‌ها می‌توانند با انجام حسابداری داخلی تصمیم بگیرند یا این فرایند را به شخص ثالث، یعنی یک شرکت حسابداری

<sup>1</sup> Otilia Dimitriua, Marian Matei

<sup>2</sup> Pacioli

<sup>3</sup> Diane J. Janvrin a Marcia Weidenmier Watson

<sup>4</sup> Arntz

<sup>5</sup> Baddache & Nicolai

واگذار کنند، که دارای دانش و فن آوری تخصصی برای چنین راه حل هایی است. در دهه ۱۹۸۰ رایانه ها در بازار در دسترس قرار گرفتند و شرکت ها توانستند از این سیستم ها استفاده نمایند. چنین فعالیتهای با سیستم های کامپیوتری در گذشته در بین چندین شرکت متدالو بود، و همین امر تقاضای دیجیتالی شدن را برای ساده سازی توزیع اطلاعات مالی به ذینفعان ایجاد کرده است. این مفاهیم و مطالعات در زمینه حسابداری برای محققان پدیده ای جدید در ججهت بررسی این سیستم ها در حرفه ای حسابداری می باشد (براندون و کاوبی<sup>۱</sup>، ۲۰۱۸). از این رو، این مطالعه به استدلالهای آنها متکی است که این مفاهیم حسابداری خودکار را تشکیل می دهند، همانطور که بیان شد مطالعه حاضر بر دیدگاه جامع تر حسابداری خودکار مرکز خواهد شد. میزان اتوماسیون را می توان در سه مرحله مختلف توصیف کرد. گام اول پشتیبانی از فرآیندهای موجود است که رایانه ها به کار روزانه کمک می کنند. مرحله دوم این است که اتوماسیون وظایف مختلفی را به عهده می گیرد و به عنوان یک مکمل عمل می کند. مرحله سوم به این معنی است که اتوماسیون جایگزین است و کارکنان در جایی که فن آوری وظیفه انجام فعالیت ها را بر عهده داشته باشد ، لازم نیست فعالیتی داشته باشند. طبق مطالعه ای که توسط موسسه حسابداری سوئد انجام شده است، حرفه حسابداری یکی از حرفه های تحت تأثیر در حال توسعه فرآیندهای خودکار است و آنها انتظار دارند که طی ۲۰ سال آینده وظایف حسابداری به طور کامل انجام شود. این تغییر اساسی در حرفه نیز توسط مطالعه ناگاراجه<sup>۲</sup> (۲۰۱۲) تأیید شده است، که چارچوب زمانی را اثبات می کند و همچنین پیش بینی می کند که دستیاران حسابداری چیزی از گذشته هستند و فقط مشاور با تجربه حسابداری در بازار فعالیت می مانند. همچنین استدلال می کند که حرفه ها و فن آوری ها در حوزه حسابداری، در آینده با احتمال زیاد ۹۸ درصد جایگزین فعالیت کارکنان می شوند. از این رو، می توان پیامدهایی را برای حسابداران انتظار داشت (باج و همکاران،<sup>۳</sup> ۲۰۱۶).

فناوری بلاکچین سیستمی است که در آن سوابق تراکنش ها ذخیره شده در بلوک ها در چندین رایانه متصل به یک شبکه همکار متصل است که از الگوریتم ها برای تأیید معاملات استفاده می کند (کوین و میشل<sup>۴</sup>، ۲۰۱۷).

دای و واشارلی<sup>۵</sup> معتقدند که عملکردهای بلاکچین در محافظت از یکپارچگی داده ها، به اشتراک گذاری فوری اطلاعات لازم و همچنین کنترل برنامه ریزی شده و خودکار فرآیندها، می تواند توسعه اکوسیستم حسابداری جدید را تسهیل کند.

مانند هر نوآوری، بلاکچین را می توان به عنوان یک فرصت و یک تهدید تعبیر کرد. از یک سو، برخی ادعای می کنند که بلاکچین این پتانسیل را دارد که اطلاعات حسابداری را قابل اعتمادتر جلوه دهد و با ارائه جایگزین بهتری برای سیستم های حسابداری و حسابرسی فعلی در زمان صرفه جویی می کند (کوین و میشل، ۲۰۱۷).

از طرف دیگر، با توجه به پتانسیل آن در اتوماسیون برخی فرآیندهای حسابداری و حسابرسی، بلاکچین نیز به عنوان تهدیدی برای وضع موجود حرفه حسابداران و حسابرسان، شیوه ها و سنن آنها محاسب می شود (کیسی و ویجنا<sup>۶</sup>، ۲۰۱۸).

این مفهوم که اینترنت اشیاء شامل موارد منحصر به فرد قابل شناسایی و بازنمایی مجازی آنها در یک ساختار اینترنت مانند است، اولین بار توسط کوین اشتون<sup>۷</sup> مورد استفاده قرار گرفت. هسته اینترنت اشیاء دستیابی به اتصال و ارتباط اشیاء است

<sup>1</sup> Brandon & Kauppi

<sup>2</sup> Nagarge

<sup>3</sup> Bache et al

<sup>4</sup> Coyne and McMickle

<sup>5</sup> Dai and Vasarhelyi

<sup>6</sup> Casey and Vigna

<sup>7</sup> Kevin Ashton

(گوی تیان و همکاران<sup>۱</sup>). از منظر کاربران تجاری، لوئیجی آتزوری و همکاران، اینترنت اشیاء شکل های جدیدی از ارتباط بین مردم و اشیاء، و بین چیزها و چیزهای دیگر را امکان پذیر می کند و تقریباً در همه زمینه های جامعه قابل استفاده است. مطالعات کمی در مورد سیستم اطلاعات حسابداری در ارتباط با حسابداری اشیاء وجود دارد. یک مطالعه توسط وانگ هوی و هونگ هوی، تأثیر اینترنت اشیاء را بر انکاس حسابداری تجزیه و تحلیل کرده و ایده توسعه انفورماتیک حسابداری را تحت عنوان اینترنت اشیاء ترکیب می کند (کائو و ژو<sup>۲</sup>). در حالی که مجموعه داده ها اکنون از گذشته بزرگتر است و نرم افزار تحلیلی بهتر داده ها در دسترس است، هدف اصلی حسابداری همیشه یکسان بوده است: ایجاد و ارائه اطلاعات به تصمیم گیرندگان داخلی و خارجی (جان ورین و همکاران، ۲۰۱۹).

حسابداران تمایل دارند که روی صحت و ارزش / هزینه- فایده جمع آوری داده ها تمرکز کنند. حجم و سرعت از دهه ۱۹۹۰ به وجود آمده است که سیستم های سازمانی برای اداره حجم بالای معاملات و جریان اطلاعات بین شرکت ها ایجاد شده اند (جان ورین و همکاران، ۲۰۱۹). محاسبات ابری دیگر الگوی جدیدی نیست و به طور کلی به مشاغل انجام شده از طریق اینترنت و بدون استفاده از سخت افزار رایانه ای یا مجوز نرم افزار اشاره دارد. در سال ۲۰۰۸ بولیا و همکاران<sup>۳</sup>، حسابداری ابری را به عنوان نوعی سیستم موازی و توزیع شده مشتمل از مجموعه ای از رایانه های بهم پیوسته و مجازی که بصورت پویا تهیه و به عنوان یک یا چند منبع محاسبه یکپارچه بر اساس توافق نامه های سطح سرویس ارائه می شوند تعریف کرده اند. به عبارت دیگر، محاسبات ابری به معنای: ارائه سخت افزار کامپیوتر و برنامه های کاربردی نرم افزاری به عنوان خدمات از طریق اینترنت است و این امکان را به کاربران می دهد تا داده ها را ذخیره کرده و از طریق برنامه های مختلفی که در چندین مکان واقع شده اند، استفاده کنند (دیمتريو و ماتی<sup>۴</sup>). پس از استقرار رایانش ابری در مشاغل مختلف، در یک نقطه معین، به حوزه حسابداری نیز رسیده است. حسابداری یک شرکت نباید جدا از خود مشاغل باشد بلکه باید یک مؤلفه یکپارچه با نقش اساسی در پویایی تجارت باشد. برای دستیابی به این هدف ، مدل حسابداری باید با هم توسعه یافته باشد، بنابراین ارزش را هم برای جنبه های مالی و هم برای خود تجارت افزود (دیمتريو و ماتی<sup>۵</sup>).

هدف این مطالعه گسترش دانش فعلی درباره اثرات احتمالی و تبیین پدیده های اتوМАسیونی در زمینه شرکت های حسابداری است. همچنین هدف دیگری که مطالعه حاضر به دنبال آن است گسترش دانش حسابداری خودکار و آنچه که، آن را تهدید و فرصت می دانند می باشد اتوМАسیون ممکن است منجر به سوء استفاده های مالی بیشتر شود و این امر نیاز به خدمات و مطالعات تحلیلی بیشتری دارد. برای این رعایت مشاوران حسابداری باید دانش فنی بیشتری داشته باشند. با توجه به نگرش مثبتی که اکثر مشاوران حسابداری نسبت به حسابداری اتوМАسیونی یا خودکار دارند و این فن آوری در کشور در حال توسعه و گسترش روزافزون می باشد و همچنین تحقیقات و مطالعات اندکی که در این زمینه وجود دارد لذا اهمیت و انگیزه نویسنده به پرداختن چنین موضوعی چند برابر شده است تا با پرداختن به ادبیات موضوعی عنوان شده به غنای بیشتر پژوهش و مبانی نظری آن بیافزاید. هدف این مطالعه گسترش دانش فعلی درباره اثرات احتمالی و تبیین پدیده های اتوМАسیون در زمینه

<sup>1</sup> Huang GuiTian, Gong Liutang. Zhang Quansheng

<sup>2</sup> Hui Cao and Zuqiang Zhu.

<sup>3</sup> Buyya et al

<sup>4</sup> Otilia Dimitriua, Marian Matei

<sup>5</sup> Otilia Dimitriua, Marian Matei

شرکت های حسابداری و فعالیت مشاوران حسابداری است. همچین هدف دیگری که مطالعه حاضر به دنبال آن است استفاده از روش های فناوری اطلاعات و آنچه که آنها، آن را تهدید و فرصت می دانند.

رین و همکاران<sup>۱</sup> (۲۰۱۹) تاثیر انوماسیون بر حرفة ای حسابداری و شغلی: شواهدی از لبنان را مطالعه کردند. به هر حال مبانی نظری و تاریخچه موضوع و هم چنین نتایج مطالعه ایشان بر این دلالت دارد که فعالیت شغلی حسابداران تحت تاثیر مهارت ها از قبیل مهارت های اتوماسیونی قرار دارند.

فرناندز و امان<sup>۲</sup> (۲۰۱۸) تاثیر فرایند اتوماسیون بر خدمات حسابداری جهانی را بررسی کردند. ایشان ۱۹ مدیر حسابداری و مالی را در شرکت های حسابداری مختلف به عنوان جامعه ای آماری انتخاب کردند. نتایج نشان داد که تکنولوژی اتوماسیون تاثیر معناداری بر اشخاص و سازمان ها در تغییر کاهش زمان کاری دارد که می تواند در جهت کاهش تعداد نیروی کار نیز منجر شود.

آرنولد<sup>۳</sup> (۲۰۱۸) تغییر تکنولوژی محیط و آینده رفتار تحقیقاتی در حسابداری را مطالعه کردند. نتایج نشان داد که تغییرات در محیط تکنولوژی و تحقیقاتی و رفتاری در حسابداری زمانی رخ خواهد داد که پذیرش تغییرات در توسعه زمانی و طراحی رویکرد تحقیقاتی به شرطی انجام می شود که تحقیقات حسابداری به سمت سیاست تصمیم گیری بهتر و استاندارد گام بردارد. تارینکویست و فورس<sup>۴</sup> (۲۰۱۸) حسابداری خودکار در شرکت های حسابداری: مطالعه ای کیفی از تاثیر ها و نگرش ها را مطالعه کردند. ایشان ۱۰ شرکت حسابداری و مشاور حسابداری را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج نشان داد که نگرش مشاوران نسبت به حسابداری اتوماسیونی مثبت بوده و این نگرش می تواند بر تغییرات و توسعه تکنولوژی در حسابداری آینده اثر گذار باشد.

اوکسان<sup>۵</sup> (۲۰۱۷) حسابرسی کارکنان حسابداری بر اساس محیط کامپیوترا را بررسی کردند. کاربرد سیستم کامپیوترا موجب ارتقا شغلی می شود. همه اشخاص در سیستم حسابداری کامپیوترا می توانند به سه دسته تقسیم بندی شوند: ۱) تخصص اشخاص تجاری ۲) تخصص واحد حسابداری ۳) تخصص واحد تکنولوژی اطلاعات.

گارسیاسانچز و همکاران<sup>۶</sup> (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی تنوع جنسیتی، تخصص مالی و اثرات آن بر کیفیت حسابداری، پرداختند. نمونه از ۱۵۹ بانک از ۹ کشور مختلف در دوره ۲۰۱۰-۲۰۰۴ انتخاب شده است. نویسنده‌گان مطالعه می کنند که آیا اختلاف در زمانبندی سود نسبت به اخبار بد و سود با کیفیت در ساختارهای حکومتی بانک ها، تفاوت هایی در محافظت از سرمایه گذاران در سطوح مقررات بانک دارد. یافته ها، نقش نظارتی کارشناسان زن و مالی را تأیید می کنند، و تأثیر آنها بر محافظه کاری و کیفیت سود در بانک ها مثبت است. با توجه به ویژگی های سازمانی، نتایج نشان می دهد که نقش مکمل مقررات بانکداری و حمایت از سرمایه گذاران در این اثرات، با توجه به این که در محیط های نظارتی بالاتر و محافظت بیشتر سرمایه گذاران، تنوع جنسیتی و تخصص مالی در هیئت مدیره تاثیر بیشتری بر محافظه کاری و کیفیت سود بانک ها دارد.

کوهن و کاراتزیماس<sup>۷</sup> (۲۰۱۷) در پژوهشی به بررسی کیفیت اطلاعات حسابداری و سودمندی تصمیم گیری براساس گزارشگری مالی دولتی، پرداختند. گذار به تعهدات اصلاح شده از طریق منشور نظریه نوین تحلیل می شود. رویکرد اتخاذ شده

<sup>1</sup> Rkein et al

<sup>2</sup> Fernandez & Aman

<sup>3</sup> Arnold

<sup>4</sup> Tarnqvist & Forss

<sup>5</sup> Oksan

<sup>6</sup> García-Sánchez et al

<sup>7</sup> Cohen and Karatzimas

بر ویژگیهای اطلاعات حسابداری مربوط به چارچوب مفهومی موسسات تنظیم استاندارد حسابداری دولتی و خصوصی استوار است. این ارزیابی بر اساس ادراک استفاده کنندگان از اطلاعات مالی بخش عمومی در یک پرسشنامه مبتنی بر وب انجام می‌شود. نتایج حرکت به سمت اطلاعات حسابداری بر مبنای تعهدی کامل را نشان می‌دهد.

ژائی و وانگ<sup>۱</sup> (۲۰۱۶) در پژوهشی تحت عنوان کیفیت اطلاعات حسابداری، حاکمیت شرکتی و انتخاب سرمایه‌گذاری، بیان می‌کنند که کیفیت حسابداری بالاتر از شرکت‌های عمومی ذکر شده، همبستگی زیادی با حاکمیت شرکتی ضعیف دارد. یافته‌ها نشان می‌دهد که کیفیت اطلاعات حسابداری می‌تواند در بهینه‌سازی انتخاب سرمایه‌گذاری مؤثر باشد، که مکمل و تقویت عملکرد حاکمیت شرکتی را به همراه دارد.

نوایک و همکاران<sup>۲</sup> (۲۰۱۵) مطالعه‌ای در جهت دانشجویان حسابداری و حسابداران بر نیاز مهارتی آموزشی اتوماسیون حسابداران را بررسی کردند. ایشان ۱۴۹ مدیر حسابداری و دانشجوی حسابداری را مورد مطالعه قرار دادند که از این تعداد ۸۰ دانشجو حسابداری و ۶۹ حسابدار می‌باشند. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها نشان داد که ارتباط نیاز تکنولوژی مهارتی دانشجویان حسابداری ارتباط معناداری دارد. که این مهارت‌ها شامل توسعه نرم افزاری، عملیات رایانه‌ای و توانایی تحلیل در سیستم اتوماسیونی است.

نعمت‌زاده و پورقلی (۱۳۹۷) به بررسی امنیت اطلاعات و شبکه در شرکت‌ها و سیستم‌های حسابداری و حسابرسی پرداختند. در واقع امنیت یکی از مهم‌ترین مسائل تکنولوژیکی است و اهمیت آن ناشی از این است که نبود کافی آن در یک سیستم از هر گونه قابلیت اطمینان هنگام گزارش اطلاعات مورد نیاز به افراد درون‌سازمانی یا برون‌سازمانی جلوگیری می‌کند و همچنین فرصت جعل، دستکاری و تقلب را افزایش می‌دهد. هم‌اکنون به دلیل نبود ایمنی کافی در چارچوب حسابداری حرفه‌ای در قالب سیستم‌ها و شبکه‌ها، تجارت جهانی با مشکلات بسیاری مواجه شده است. جعل و اغراق عمده در حسابداری شرکت‌ها و دیگر سرقت‌ها منجر به افزایش مؤسسات مالی در حال ورشکستگی شده است. نمونه‌هایی همچون فروپاشی شرکت‌های بزرگی مانند اترون، وردکام، گلوبال کراسینگ در ایالات متحده آمریکا و ... همگی این‌بودن اعتبار گزارش‌های مالی و پاسخگویی آنها را به شدت پایین آورده است. مواردی از این دست تا حدی ممکن است منجر به اثرات نامطلوب بر روی وضعیت اقتصادی کشورها شود. همچنین، فعالیت‌های متقلبانه سبب شده تا اثرات مخربی بر سرمایه‌گذاری و بازارهای مالی وارد شود، زیرا مردم چنین استدلال می‌کنند که این اعمال به دلیل نایمین بودن حرفة حسابداری و حسابرسی صورت گرفته شده است (تالی، ۲۰۱۸: ۷۸). لذا تحقیق و پژوهش در چگونگی این کردن محیط حسابرسی و حسابداری و تاثیر آن بر شرکت‌ها و سیستم‌های مذکور، لازم و ضروری جلوه می‌نماید و می‌تواند رهنمودهایی را در جهت بهبود شرایط فراهم کند. این پژوهش نیز با هدف مطالعه تاثیر امنیت اطلاعات و شبکه در شرکت‌ها و سیستم‌های حسابداری و حسابرسی طراحی شده است.

موسی‌خانی گجه و همکاران (۱۳۹۶) به شناسایی و رتبه بندی چالش‌های بکارگیری فناوری اطلاعات در حسابداری پرداختند. ضعف در نظام حسابداری باعث می‌شود تا اطلاعات به هنگام و صحیح در اختیار استفاده کنندگان قرار نگیرد و در نتیجه زیان‌های جبران ناپذیری به آنان وارد شود. حسابداری را نوعی سیستم اطلاعاتی معرفی می‌کنند که وظیفه آن پردازش داده‌های خام و تبدیل آنها به اطلاعات قابل درک است. اما امروز در بسیاری از دورس حسابداری، دانشجویان در موضع

<sup>1</sup> Zhai and Wang

<sup>2</sup> Nwokike et al

استفاده کننده اطلاعات حسابداری قرار می‌گیرند و تقریباً در هیچ یک از دروس، نمی‌آموزند که این اطلاعات از کجا فراهم می‌شود (سالطه، ۱۳۸۷: ۹۵). مدیریت سازمان باید تصمیم قطعی بگیرد که سیستم تأمین شده را مستقرکند و پیزدیرد که فرایندها طبق سیستم جدید تغییر دهد. در اصل باید ویژگی سیستم انتخاب شده را حفظ کرد و بی‌سبب آن را تغییر نداد زیرا سیستم آسیب می‌بیند. البته شاید برخی از تغییرات برای انطباق سیستم با قوانین و سیستم‌های خوب فرهنگی ضروری باشد. مسئله مهم دیگر، این است که استقرار سیستم جامع کامپیوتری نیاز به اعتماد جمعی دارد و مدیریت رده بالا باید توافق جمعی را به عنوان یک الزام در نظر بگیرد، اگر کسی به طور اساسی با استقرار سیستم مخالف است باید کنار گذاشته شود تا اینکه سیستم اجرا گردد.

فالمرزی و آفاکوچکی (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی کیفیت اطلاعات حسابداری، بهره وری حکومت و انتخاب سرمایه گذاری ثابت، پرداختند. برای بررسی انتخاب سرمایه گذاری ثابت به صورت همبستگی رشد درآمد عملیاتی بین شرکتها و صنایع، در این تحقیق شرکتها و تمرکز آنها در مورد کسب و کار مرکزی‌شان، مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. نتایج نشان می‌دهند که کیفیت بالای اطلاعات حسابداری شرکت که به صورت عمومی ذکر شده منجر به ایجاد همبستگی بسیار قدرتمندی می‌شوند. یافته‌ها نشان می‌دهند که کیفیت اطلاعات حسابداری میتواند انتخاب سرمایه گذاری ثابت را بهبود دهد که مکمل و تقویت کننده عملکرد حاکمیت شرکتی است. از این رو تعدل کننده‌ها باید توجه بسیار زیادی را برای توان بازار جهت رسیدگی به رفتار شرکتهای لیست شده به منظور بهبود عملکرد حکومت در مورد اطلاعات حسابداری و افزایش کارایی تخصیص ثابت، معطوف کنند.

اینانلو مرانلو و همکاران (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی تاثیر کیفیت اطلاعات حسابداری بر سرعت تعديل ساختار سرمایه در بورس اوراق بهادر تهران، پرداختند. بدین منظور تاثیر سه ویژگی کیفیت اقلام تمهدی، قابلیت پیش‌بینی سود و هموار بودن سود بر سرعت تعديل ساختار سرمایه ۱۰۵ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران در بازه زمانی سالهای ۱۳۸۲-۱۳۹۴ با استفاده از مدل تعديل جزیی و رویکرد داده‌های ترکیبی پویا با برآورده گشتاورهای تعمیم یافته، بررسی شده است. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که کیفیت اقلام تمهدی و همچنین هموار بودن سود، تاثیر معناداری روی سرعت تعديل ساختار سرمایه دارند، این موضوع بدان معناست که با افزایش کیفیت اقلام تمهدی و هموار بودن سود محیط اطلاعاتی از شفافیت بیشتری برخوردار می‌شود، عدم تقارن اطلاعاتی کاهش می‌یابد و واحد تجاری ساده‌تر می‌تواند میزان بدھی‌ها یا حقوق صاحبان سرمایه خود و از این طریق، ساختار سرمایه را تعديل کند. ولی قابلیت پیش‌بینی سود تاثیر معناداری روی سرعت تعديل ساختار سرمایه شرکت‌های مورد بررسی ندارد، علت این است که توان پیش‌بینی سود، اطلاعات با ارزش و عمدۀ ای جهت کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و افزایش کیفیت محیط اطلاعاتی وارد بازار نمی‌کند و موجب تغییر سرعت تعديل ساختار سرمایه نمی‌شود.

ایزدی نیا و طاهری (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و اعتبار تجاری، پرداختند. اعتبار تجاری یکی از مهمترین منابع تامین مالی کوتاه مدت می‌باشد. عوامل گوناگونی بر میزان اعتبار تجاری تأثیرگذار است که از جمله مهمترین آنها کیفیت اطلاعات حسابداری می‌باشد. از این رو، بررسی در مورد رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و اعتبار تجاری ضروری به نظر می‌رسد. لذا در این پژوهش رابطه بین کیفیت اطلاعات حسابداری و اعتبار تجاری مورد بررسی قرار گرفته است. متغیرهای مستقل این پژوهش عبارتند از: هموار بودن سود، محافظه کاری و مدیریت سود. از تغییرپذیری سود نسبت به جریانهای نقد عملیاتی به عنوان معیاری برای هموار بودن سود و از اقلام تعهدی اختیاری به عنوان معیاری برای

مدیریت سود استفاده گردیده است. اقلام تعهدی اختیاری با استفاده از مدل جونز تعدیل شده (۱۹۹۵) و محافظه کاری با استفاده از مدل خان و واتس (۲۰۰۹) محاسبه گردید. متغیر وابسته پژوهش نیز اعتبار تجاری می باشد که برای اندازه گیری آن با توجه به پژوهش پیترسن و راجان (۱۹۹۷) و جیانتی و همکاران (۲۰۱۱) از نسبت حسابهای پرداختنی به کل دارایی ها استفاده شده است. نمونه پژوهش شامل ۱۲۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سالهای ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲ می باشد. برای آزمون فرضیه ها از روش رگرسیون حداقل مربعات معمولی استفاده گردید. یافته ها نشان می دهد که بین همواربودن سود و محافظه کاری با اعتبار تجاری رابطه معناداری وجود ندارد، اما بین مدیریت سود و اعتبار تجاری رابطه منفی و معنادار مشاهده شد.

موسی زاده و همکاران (۱۳۹۳) به بررسی نقش و تاثیر آگاهی و مهارت حسابسان نسبت به مبانی و روش های فناوری اطلاعات و سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر ارزیابی کنترل های داخلی و اجرای عملیات حسابرسی پرداختند. این پژوهش از طریق توزیع پرسشنامه بین حسابسان انجام و جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون تی استفاده شده است. نتایج نشان داد، علیرغم وجود رابطه همسو بین تمامی متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق، تنها چهار عامل اساسی مشتمل بر آگاهی از سیستم های اطلاعاتی حسابداری، شناخت سطوح امنیت سیستم، آشنایی در خصوص پردازش داده ها و آشنایی و کار با نرم افزارهای حسابداری دارای تاثیر معنی دار بر ارزیابی کنترل داخلی و اجرای عملیات حسابرسی می باشدند.

جامعی و کرم زاده (۱۳۹۳) به بررسی نقش فناوری اطلاعات روی پیشبرد سیستم حسابداری تعهدی در دانشگاه های علوم پزشکی ایران (دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه) پرداختند. دانشکده ها و معاونت های دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه توزیع گردیده است که حجم نمونه ۷۵ نفر می باشد و برای آزمون فرضیه های پژوهش از روش رگرسیون جزئی استفاده شده است. نتایج حاصل از یافته های پژوهش نشان می دهد که فناوری اطلاعات نقش بسزایی در برنامه ریزی و تصمیم گیری مدیران، مدیریت داده ها و اطلاعات، ارزیابی عملکرد سازمان ها و کارکنان، افزایش امنیت اطلاعات، شیوه گزارشات مالی و مدیریت منابع انسانی ایفا می کند و همگی این عوامل در پیشبرد سیستم حسابداری تعهدی مؤثر می باشند و رکن اساسی جهت تأثیر این عوامل را می توان فناوری اطلاعات متناسب با آن سیستم دانست.

موسی زاده و همکاران (۱۳۸۸) به بررسی نقش و تاثیر آگاهی و مهارت حسابسان نسبت به مبانی و روش های فناوری اطلاعات و سیستم های اطلاعاتی حسابداری بر ارزیابی کنترل های داخلی، برآورد خطر حسابرسی و اجرای عملیات حسابرسی پرداختند. بدین منظور دو دسته سوال از پاسخگویان در جامعه آماری تحقیق پرسش گردید. در بخش نخست، آگاهی و شناخت حسابسان از عوامل و پارامترهایی که باعث افزایش مهارت در فناوری اطلاعات خواهد شد پرسش گردید و در بخش دوم از حسابسان خواسته شد تا مهارت و توانایی خود در انجام فعالیت های حسابرسی را ارزیابی کنند. نتایج نشان داد علیرغم وجود رابطه همسو بین تمامی متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق، تنها چهار عامل اساسی مشتمل بر آگاهی از سیستم های اطلاعاتی حسابداری، شناخت سطوح امنیت سیستم، آشنایی در خصوص پردازش داده ها و آشنایی و کار با نرم افزارهای حسابداری دارای تاثیر معنی دار بر ارزیابی کنترل داخلی و اجرای عملیات حسابرسی می باشند و عامل هایی همچون آشنایی در خصوص انواع سیستم عامل، آشنایی در خصوص برنامه های رایانه ای کاربردی و آشنایی با زبان برنامه نویسی بر ارزیابی کنترل داخلی و اجرای عملیات حسابرسی تاثیر معنی داری ندارند. علاوه بر این نتایج نشان داد آگاهی از میزان امنیت سیستم های اطلاعاتی حسابداری و نیز آگاهی از امکانات پردازش الکترونیکی داده ها صاحب کار بر برآورد دقیقت ر مخاطرات حسابرسی موثر خواهد بود.

## فرضیه های پژوهش

فرضیه اول: بلاکچین بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

فرضیه دوم: اینترنت اشیاء بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

فرضیه سوم: حسابداری ابری بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

فرضیه چهارم: دیتاهاي بزرگ بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

## روش پژوهش

چون در این پژوهش از ابزار پرسشنامه جهت جمع آوری اطلاعات استفاده می شود بنابراین روش تحقیق در این پژوهش به صورت پیمایشی است. روش تحقیق از بعد هدف توصیفی است که به شیوه همبستگی صورت می گیرد. و به این دلیل که نتایج پژوهش می تواند برای افراد و سازمان های قابل استفاده باشد از بعد هدف استفاده تحقیق، کاربردی است. از بعد زمان، مقطعی است و از بعد روش گردآوری داده ها پیمایشی است. جامعه آماری این پژوهش شرکت های حسابداری در استان تهران هستند. با توجه به بررسی های صورت گرفته و آنالیز تبلیغات رسانه ها و شبکه های اجتماعی تعداد شرکت های حسابداری در تهران حدود ۵۰ موسسه می باشد. جهت جمع آوری مبانی نظری پژوهش حاضر از مطالعات کتابخانه ای، مقالات علمی و پژوهشی و مجلات استفاده خواهد شد. در این تحقیق جهت گردآوری داده ها از ابزار پرسشنامه استاندارد استفاده شده است. پرسشنامه تحقیق در اختیار این شرکتها قرار گرفت و ۳۵ شرکت در تکمیل پرسشنامه همکاری کردند لذا نمونه آماری نهایی شامل ۳۵ شرکت حسابداری می باشد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل نتایج و اطلاعات بدست آمده از آزمون کولموگروف- اسمیرنوف جهت محاسبه نرمال یا غیرنرمال بودن جامعه های آماری و مدل معادلات ساختاری برای برآورد مدل استفاده شده است. نرم افزار استفاده شده در این پژوهش اسماارت پی ال اس<sup>۱</sup> می باشد.

## متغیرهای پژوهش

### متغیر وابسته:

**کیفیت اطلاعات<sup>۲</sup>:** کیفیت محتوای سیستم های اطلاعاتی است. اغلب به این صورت تعریف می شود: متناسب با کاربران جهت استفاده از اطلاعات ارائه شده. همچنین یک روش ملموس را برای ارزیابی و اندازه گیری اطلاعات ارائه شده و قابل استفاده را ارائه می دهد (آرنتز و همکاران<sup>۳</sup>، ۲۰۱۷). این متغیر توسط گویه های ۱ تا ۶ پرسشنامه سنجش می شود.

### متغیرهای مستقل:

**۱) بلاک چین<sup>۴</sup>:** بلاک چین یک نوع سامانه‌ی دفتر کل توزیع شده بسیار امن است که در یک شبکه‌ی خصوصی یا عمومی در دسترس است. در این ساختار هر ایستگاه کاری سرور، رایانه‌ی شخصی، لپ تاپ، دستگاه های متصل به شبکه، و هر چیز دیگر در بستر این شبکه ها نسخه‌ی کامل و بروزشده ای از کل پایگاه داده را در خود نگهداری می‌کند. هر داده‌ی

<sup>1</sup> Smart pls

<sup>2</sup> information quality

<sup>3</sup> arntz et al

<sup>4</sup> blockchain

جدیدی که میخواهد به این شبکه وارد شود از یک ساز و کار کسب اجماع نظرات مشارکت کنندگان در شبکه و بر اساس یک مهر زمانی استفاده میکند، تا به عنوان یک رویداد جدید در دفتر کل ثبت شود. هر داده به دلیل پیشگیری از تحریف یا جعل باید بر اساس یک الگوی از پیش تعیین شده در پایان یک زنجیره قرار گیرد؛ و علاوه بر دادههای اصلی خود، امضای دیجیتالی بلوك قبلی خود را نیز ذخیره کند. به این امضای دیجیتالی بلوك قبلی، کد هش بلوك قبل نیز گفته می شود. در واقع، بلاک چین نام خود را از همین بلوكهای به هم متصل و در امتداد هم گرفته است. به طور خلاصه، بلاک چین را میتوان یک پایگاه داده دانست که بر اساس فناوری دفاتر کل توزیع شده مستقر شده است. در این پایگاه داده به منظور ورود داده ی جدید باید مجوز اکتریت کاربران فعل در بلاک چین دریافت شود. این پایگاه داده دارای مدیر نیست؛ و براساس قواعد اتفاق نظر جمعی اداره میشود. به علاوه، در یک ساختار بلاک چینی هر کاربر نسخه ی کاملی از داده های موجود در پایگاه داده را حفظ و نگهداری میکند (Rechtman<sup>1</sup>, ۲۰۱۷). این متغیر توسط گویه های ۷ تا ۱۲ پرسشنامه سنجش می شود.

**(۲) اینترنت اشیاء<sup>۲</sup>:** اینترنت اشیاء را به سادگی می توان همان ارتباط بین اشیاء تعریف کرد که قابلیت دریافت و ارسال اطلاعات از طریق شبکه های کامپیوتری و عمل طبق اطلاعات دریافتی از سنسورهای خود یا سایر سیستم های موجود در شبکه و یا راهبر شبکه را دارا می باشند. البته به تازگی و جهت سهولت استفاده و عدم تداخل با شبکه های موجود، پروتکل های شبکه ای مختص آن بوجود آمده است ولی هیچ محدودیتی در استفاده از نوع شبکه ارتباطی برای ایجاد بستر اینترنت اشیاء وجود ندارد. ارتباط بی سیم بین اشیاء که تعامل بین واحدها را برای دستیابی به یک هدف مشترک، تعریف می شود. به طور معمول، تمام واحدهای دارای ارتباط اینترنتی که هر نوع داده مانند تلفن، دوربین و دستگاههای تولیدی را تولید می کند، به عنوان یک دستگاه در نظر گرفته می شوند (Lee و Lee<sup>3</sup>, ۲۰۱۵). این متغیر توسط گویه های ۱۳ تا ۱۷ پرسشنامه سنجش می شود.

**(۳) حسابداری ابری<sup>۴</sup>:** یکی از رایجترین ابزار ابری درایوها ابری مانند گوگل درایو<sup>۵</sup> و دراپ باکس<sup>۶</sup> می باشد که یک فضای اطلاعاتی را بر روی سرور های خود در اختیار شما قرار می دهد و می توان فایلها تصاویر و اطلاعات مورد نیاز خود را بر روی این فضاهای منتقل کنید و از هر نقطه و هر زمان با در اختیار داشتن اینترنت و نام کاربری و کلمه عبور به اطلاعات خود دسترسی داشته باشید. برخی از این فضاهای ابری این امکان را فراهم میکنند که شما فایلها خود را با دیگران به اشتراک بگذارید (دو و کونگ<sup>۷</sup>, ۲۰۱۰). این متغیر توسط گویه های ۱۸ تا ۲۲ پرسشنامه سنجش می شود.

<sup>1</sup> Rechtman

<sup>2</sup> internet of things

<sup>3</sup> lee, i., & lee, k

<sup>4</sup> cloud accounting

<sup>5</sup> google drive

<sup>6</sup> dropbox

<sup>7</sup> du & cong

۴) دیتاهاي بزرگ<sup>۱</sup>: داده هاي بزرگ حجم عظيمى از داده ها است که به اندازه اي قابل توجه است که امكان تجزيه و تحليل دستي و يا با نرم افزار حسابداري سنتي غيرممکن است. عامل ديگر اين است که داده هاي بزرگ شامل هر دو داده ساختاري و بدون ساختار است که هنگام استفاده از نرم افزار سنتي، مشكلي را در فرایند تحليل ايجاد می کند. داده هاي بزرگ متتشكل از مجموعه داده هاي حجيبي است که به طور معمول با سيسitem مديريت پايگاه داده يا برنامه هاي نرم افزاري سنتي قابل تحليل نيسit دليل مقبوليت اين اصطلاح، حجم فزيونده اطلاعاتي است که با گسترش فناوري هاي محاسباتي و ارتباط از راه دور به خصوص اينترنت و سنجش هاي محطي قابل دسترسی مي باشند (وارن و همكاران<sup>۲</sup>، ۲۰۱۵). اين متغير توسط گويه هاي ۲۳ تا ۲۷ پرسشنامه سنجش می شود.

### يافته هاي پژوهش

آمار توصيفي متغيرهاي پژوهش در جدول ۱ نشان داده شده است:

جدول (۱): آمار توصيفي پژوهش

نام متغير	تعداد	ميانگين	انحراف معiar	چولگي	کشيدگi
کيفيت اطلاعات	۳۵	۳,۶۵	۰,۷۵	۳,۶۱	۰,۲۴
پلاکچين	۳۵	۲,۴۸	۰,۸۷	۲,۶۸	۲,۷۴
اینترنت اشياء	۳۵	۳,۲۷	۱,۰۱	۴,۲۷	۰,۹۸
داده هاي بزرگ	۳۵	۳,۴۷	۰,۹	۲,۳	۱,۷۹
حسابداري ابری	۳۵	۳,۸۴	۰,۹۳	۶,۷۳	۰,۳۱

انحراف معيار داده هاي تحقيق کم می باشد که مناسب ارزیابی می شود. چولگي و کشيدگi نزديک به محدوده صفر هستند که بصورت شهودي نرمال بودن داده ها را نمایان می سازند. ميانگين داده ها نيز در وضعیت مناسبی قرار دارد. لذا می توان نتيجه گيري کرد که نمونه آماری از کيفيت مناسب برخوردار می باشد و لذا می توان نتایج حاصل از آن را به جامعه آماری تعیین داد.

آزمون کولموگروف- اسميرنوف نرمال بودن توزيع داده ها را نشان می دهد. هنگام بررسی نرمال بودن داده ها ما فرض صفر مبتنی بر اينكه توزيع داده ها نرمال است را در سطح خطای ۵٪ تست می کنيم. در اين بخش آزمون بر روی متغيرهاي تحقيق پياده سازي شد که نتایج آن در جدول ۲ آورده شده است:

<sup>1</sup> Big data  
<sup>2</sup> warren

### جدول (۲): نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف

معیارها	آماره آزمون	سطح معناداری
کیفیت اطلاعات	۰,۲۶۳	۰,۶۲
بلاکچین	۰,۱۸۱	۰,۰۸
اینترنت اشیاء	۰,۱۶۳	۰,۱۰
داده های بزرگ	۰,۱۳۴	۰,۱۸۲
حسابداری ابری	۰,۱۲۳	۰,۲

در آماره های مربوط به همه متغیرها سطح معناداری بالاتر از ۵ درصد است که به معنای این است که فرض صفر (نرمال بودن) را نمی توان رد کرد و بنابراین داده ها دارای توزیع نرمال است. ضریب آلفای کرونباخ<sup>۱</sup> برای آزمون قابلیت اعتماد یا پایایی پرسشنامه ای که به صورت طیف لیکرت طراحی شده و جوابهای آن چند گزینه ای می باشند (سنجه سازگاری درونی پرسشنامه)، به کار می رود. نتیجه این آزمون در جدول ۳ نشان داده شده است:

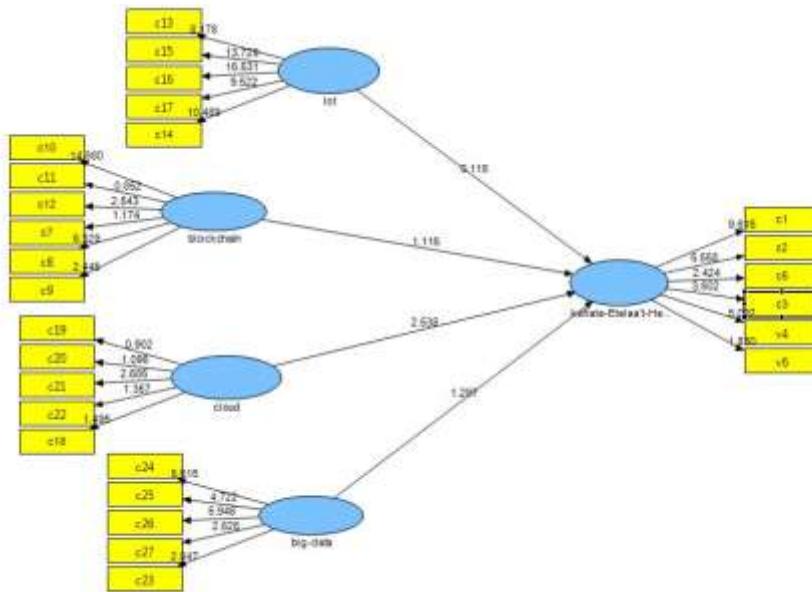
### جدول (۳): ضرایب آلفای کرونباخ (Cronbach's Alpha)

متغیر	کیفیت اطلاعات حسابداری	اینترنت اشیاء	بلاکچین	داده های بزرگ	حسابداری ابری
ضریب آلفای کرونباخ	۰,۹۲۴	۰,۹۲۲	۰,۸۶۸	۰,۹۲۳	۰,۷۵۷

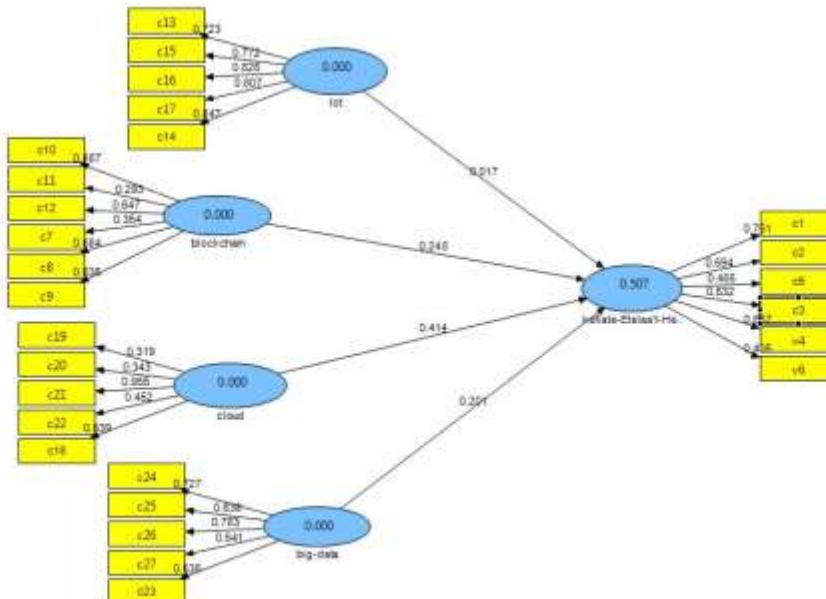
مقدار مربوط به ضریب آلفای کرونباخ برای همه سازه ها بالاتر از ۰,۷ است که حاکی از پایایی مناسب مدل دارد. برای بررسی فرضیه های پژوهش ابتدا مدل تحقیق را برآورد می کنیم.

نتایج حاصل از برآورد مدل تحقیق در شکل های ۱ و ۲ نشان داده شده است. در صورتی که ضریب معناداری یا آماره  $t$ -value بیشتر از ۱,۹۶ باشد تاثیر متغیر مستقل بر متغیر وابسته (کیفیت اطلاعات حسابداری) معنادار می باشد و فرضیه ها تایید می گردد و در غیر اینصورت تاثیر متغیر ها معنادار نخواهد شد و فرضیه تایید نمی شود.

<sup>۱</sup> Cronbach's alpha



شکل (۱): ضرایب معناداری (مقادیر t-values)



شکل (۲): ضرایب مسیر

### فرضیه اول: بلاکچین بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

با توجه به شکل ۱ (برآورد مدل بر مبنای ضرایب معناداری یا  $t$ -value) مقدار آماره  $t$  برای متغیر بلاکچین ۱,۱۱۶ می باشد که از مقدار ۱,۹۶ کمتر است لذا خارج از ناحیه بحرانی قرار می گیرد و معنادار نمی باشد بنابراین فرضیه تایید نمی شود و در نتیجه بلاکچین بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری ندارد.

### فرضیه دوم: اینترنت اشیاء بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

با توجه به شکل ۱ (برآورد مدل بر مبنای ضرایب معناداری یا  $t$ -value) مقدار آماره  $t$  برای متغیر اینترنت اشیاء ۰,۱۱۶ می باشد که از مقدار ۱,۹۶ کمتر است لذا خارج از ناحیه بحرانی قرار می گیرد و معنادار نمی باشد بنابراین فرضیه تایید نمی شود و در نتیجه اینترنت اشیاء بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری ندارد.

### فرضیه سوم: حسابداری ابری بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

با توجه به شکل ۱ (برآورد مدل بر مبنای ضرایب معناداری یا  $t$ -value) مقدار آماره  $t$  برای متغیر حسابداری ابری ۲,۵۳۸ می باشد که از مقدار ۱,۹۶ بیشتر است لذا معنادار می باشد بنابراین فرضیه تایید می شود و در نتیجه حسابداری ابری بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد. با توجه به شکل ۲ ضریب مسیر (ضریب رگرسیون) حسابداری ابری ۰,۴۱۴ می باشد که تاثیر مثبت متغیر حسابداری ابری بر متغیر کیفیت اطلاعات حسابداری را نشان می دهد. یعنی هر واحد تغییر در حسابداری ابری، متغیر کیفیت اطلاعات حسابداری را به میزان ۰,۴۱۴ واحد افزایش می دهد.

### فرضیه چهارم: دیتاها بزرگ بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد.

با توجه به شکل ۱ (برآورد مدل بر مبنای ضرایب معناداری یا  $t$ -value) مقدار آماره  $t$  برای متغیر دیتاها بزرگ ۱,۲۹۷ می باشد که از مقدار ۱,۹۶ کمتر است لذا خارج از ناحیه بحرانی قرار می گیرد و معنادار نمی باشد بنابراین فرضیه تایید نمی شود و در نتیجه دیتاها بزرگ بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری ندارد.

با توجه به شکل (دیاگرام) ۱ تنها متغیر حسابداری ابری بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری دارد و باقی متغیرها بر کیفیت اطلاعات حسابداری تاثیر معناداری ندارند. با توجه به شکل ۲ ضریب مسیر حسابداری ابری ۰,۴۱۴ می باشد.

## نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش

در دست داشتن اطلاعات مفید و استفاده از اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا، منجر به کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و حل مسائلی چون تضادهای نمایندگی و درنتیجه، بهبود بخشیدن به یک سرمایه گذاری مطلوب می شود. اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا نقش مهمی در مدیریت سرمایه گذاری دارد که می تواند مدیریت را برای بهینه سازی گزینه های سرمایه گذاری و در نهایت منافع سهامداران را به حداقل برساند. فناوری اطلاعات عصری کلیدی در حذف محدودیت زمانی و مکانی، دسترسی بهتر و سریع تر به اطلاعات، به روز بودن و ... است. به عبارت دیگر، فناوری، روش انجام کارها را دگرگون ساخته و باعث شده بستری که بر کاغذ بنا شده بود، به بسترها کترونیکی بدیل شود که آن را در اصطلاح تبادل الکترونیکی اطلاعات می نامند. تحولات پیاپی و پیشرفت ها ای سریعی که در دامنه فعالیت و انواع واحدهای اقتصادی در جریان وقوع است، لزوم تهیه و ارایه اطلاعات مالی مربوط، قابل اعتماد و قابل مقایسه را توسط واحدهای اقتصادی تشید کرده است. هم چنین رشد فراینده پیچیدگی های جامعه، نیاز به اطلاعات اقتصادی مربوط، سیستم های اطلاعاتی و فرآیندهای مولدها

اطلاعات را توجیه می کند. امروزه تحولات شگرفی در زمینه فناوری اطلاعات رخ داده و پیشرفت های آن فراغیر شده است، به طوری که روندهای دگرگونی را در زمینه های مختلف ایجاد کرده است. مهم ترین ویژگی های آن سرعت زیاد در پردازش داده ها، دقت فوق العاده زیاد، سرعت بالای دسترسی به اطلاعات، به روز بودن، امکان مبادله الکترونیکی اطلاعات، کیفیت بالا، قیمت فوق العاده ارزان و رو به کاهش است، از طرفی گسترش حجم عملیات و پیچیده تر شدن امور را در پیش داریم. با توجه به این عوامل دیگر نیازی به توجیه استفاده از فناوری اطلاعات در دنیای امروز نخواهیم داشت و حسابداری نیز ناگزیر به کاربرد و استفاده از تمام یا برخی از روش های نو در ارایه خدمات و وظایف خود است. لذا بر اساس نتایج حاصل از فرضیه تایید شده تاثیر حسابداری ابری بر کیفیت اطلاعات حسابداری، پیشنهاد می شود شرکتهای حسابداری بیش از پیش امکانات خود را در زمینه فناوری اطلاعات افزایش دهند و نسبت به پیاده سازی حسابداری ابری نیز در شرکتها اهتمام ورزند. به محققان نیز پیشنهاد می شود در تحقیقات آتی جنبه های مختلف کیفیت حسابداری اطلاعات را مورد بررسی قرار دهند.

## منابع

- ✓ نعمت زاده، معصومه، پورقلی، رضا، (۱۳۹۷)، بررسی امنیت اطلاعات و شبکه در شرکت ها و سیستم های حسابداری و حسابرسی، پژوهش حسابداری، شماره ۱۰، صص ۱۵۴-۱۶۳.
- ✓ موسی خانی گنجه، افسانه، بزرگری خانقاہ، جمال، ناصر صدرآبادی، علیرضا، (۱۳۹۷)، شناسایی و رتبه بندی چالشهای بکارگیری فناوری اطلاعات در حسابداری، دانش حسابرسی، دوره ۱۵، شماره ۵۹، صص ۱۸۹-۲۱۰.
- ✓ موسی زاده، محمد، مرادی، محمدعلى، اعتمادی، حسین، (۱۳۸۸)، شناسایی و رتبه بندی چالشهای بکارگیری فناوری اطلاعات در حسابداری، دانش حسابداری و حسابرسی، دوره ۵، شماره ۱۸، صص ۷۰-۸۹.
- ✓ موسی زاده، سید محمد، طالب تبار آهنگر، میثم، فتحه، محمد حسین، (۱۳۹۳)، بررسی تأثیرآگاهی و مهارت حسابرسان از مبانی و روش های فناوری اطلاعات بر اجرای مطلوب عملیات حسابرسی، پژوهشگاه نوین در حسابداری، شماره ۴، صص ۵۸-۶۸.
- ✓ جامعی، رضا، کرم زاده، طاهره، (۱۳۹۳)، بررسی نقش فناوری اطلاعات روی پیشبرد سیستم حسابداری تعهدی در دانشگاه های علوم پزشکی ایران (دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه، پژوهش های تجربی حسابداری، دوره ۴، شماره ۱، صص ۸۵-۹۱).
- ✓ Abroud, A., Choong, Y., Muthaiyah, S., & Fie, D. (2015). Adopting e-finance: decomposing the technology acceptance model for investors. *Service Business*, 9 (1), 161-182.
- ✓ Adams, M. (2017), Big Data and Individual Privacy in the Age of the Internet of Things. *Technology Innovation Management Review*, 7 (4), 12-24.
- ✓ Alarcon, J.L., & Ng, C. (2018). Blockchain and the future of accounting. *Pennsylvania CPA Journal*, January 1, 3-7.
- ✓ Alarcon, J.L. & Staut, M.T. (2017), The Internet of Things: The CPA's Role in the New World of Business. *Pennsylvania CPA Journal*, January 1, 26-31.
- ✓
- ✓ Alpar, P. & Winkelsträter S. (2014). Assessment of data quality in accounting data with association rules. *Expert Systems with Applications*, 41 (5), 2259-2268.

- ✓ Alsaawi, A. (2014). A Critical Review of Qualitative Interviews. *European Journal of Business and Social Sciences*, 3 (4), 149-156.
- ✓ Alshenqeeti, H. (2014). Interviewing as a Data Collection Method: A Critical Review. *English Linguistics Research*, 3 (1), 39-45.
- ✓ Altman, M. (2000). A behavioral model of path dependency: the economics of profitable inefficiency and market failure. *Journal of Socio-Economics*, 29 (2), 127-145.
- ✓ Arntz, M., Gregory, T., & Zierahn, U. (2017). Revisiting the risk of automation. *Economics Letters*, 159, 157-160.
- ✓ Assink, M. (2006). Inhibitors of disruptive innovation capability: a conceptual model. *European Journal of Innovation Management*, 9 (2), 215-233.
- ✓ Attriade-Stirling, J. (2001). thematic networks: an analytic tool for qualitative research. *Qualitative Research*, 1 (3), 385-405.
- ✓ Atzori, L., Iera, A., & Morabito, G. (2010). The Internet of Things: A survey. *Computer Networks*, 54 (15), 2787-2805.
- ✓ Autor, D.H. (2015). Why Are There Still So Many Jobs? The History and Future of Workplace Automation. *Journal of Economic Perspectives*, 29 (3), 3-30.
- ✓ Bach, M.P., Čeljob, A., & Zorojaa, J. (2016). Technology Acceptance Model for Business Intelligence Systems: Preliminary Research. *Procedia Computer Science*, 100, 995-1001.
- ✓ Baddache, F., & Nicolai, I. (2013). Follow the leader: how corporate social responsibility influences strategy and practice in the business community. *Journal of Business Strategy*, 34 (6), 26-35.
- ✓ Boylan, D.H., & Boylan, C.L. (2017). Technology in accounting: Social media as effective platform for financial disclosures. *International Journal of Digital Accounting Research*, 17, 93-109.
- ✓ Brandon, D. (2016). The Blockchain: The future of Business Information Systems? *International Journal of the Academic Business World*, 10 (2), 33-40.
- ✓ Brandon-Jones, A., & Kauppi, K. (2018). Examining the antecedents of the technology acceptance model within e-procurement. *International Journal of Operations & Production Management*, 38 (1), 22-42.
- ✓ Brante, T. (2009). Vad är en profession? Teoretiska ansatser och definitioner. In: M. Lindh, ed. *Vetenskap för profession*. Borås: Högskolan i Borås. pp. 15-34.
- ✓ Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3 (2), 77-101.
- ✓ Bresnahan, T.F., Brynjolfsson, E., & Hitt, L.M. (2002). Information Technology, Workplace Organization, and the Demand for Skilled Labor: Firm-Level Evidence. *The Quarterly Journal of Economics*, 117 (1), 339-376.
- ✓ Callius, S. (2017). Trendskefte: Nu är flest ekonomer kvinnor. *Civilekonomen*, [Online] 7 mars. Available via: <http://www.civilekonomen.se/aktuellt/trendskefte-nu-ar-flest-ekonomer-kvinnor/>. [Retrieved 2018-02-19].

- ✓ Cao, H., & Zhu, Z. (2012). Research on future accounting information system in the Internet of Things era. 2012 IEEE International Conference on Computer Science and Automation Engineering, 3, 741-744.
- ✓ Carlozo, L. (2017). What is blockchain? Journal of Accountancy, 224 (1), p. 1-2.
- ✓ Carpenter, V.L., & Feroz, E.H. (2001). Institutional theory and accounting rule choice: an analysis of four US state governments' decisions to adopt generally accepted accounting principles. Accounting, Organizations and Society, 26 (7-8), 565-596.
- ✓ Chan, D.Y., & Vasarhelyi, M.A. (2011). Innovation and practice of continuous auditing. International Journal of Accounting Information Systems, 12 (2), 152-160.
- ✓ Chipangura, P., van Niekerk, D., & Van der Waldt, G. (2016). An exploration of objectivism and social constructivism within the context of disaster risk. Disaster Prevention and Management, 25 (2), 274-261.
- ✓ Claro, D.P., & Rosa, R.B. (2016). Drivers leading firm adoption of internet banking services. Marketing Intelligence & Planning, 34 (3), 336-354.
- ✓ Du, H., & Cong, Y. (2010). Cloud computing, accounting, auditing, and beyond. The CPA Journal, 80 (10), 66-70.
- ✓ Lee, I., & Lee, K. (2015). The Internet of Things (IoT): Applications, investments, and challenges for enterprises. Business Horizons, 58 (4), 431-440.
- ✓ Rechtman, Y. (2017). Blockchain: The making of a simple, secure recording concept. CPA Journal, 87 (6), 15-17.
- ✓ Warren, J.D., Moffitt, K.C., & Byrnes, P. (2015). How big data will change accounting. Accounting Horizons, 29 (2), 397-407.
- ✓ Janvrin, D. J., & Weidenmier Watson, M. Big Data: A new twist to accounting. Journal of Accounting Education (2019), <http://dx.doi.org/10.1016/j.jaccedu.2016.12.009>
- ✓ Buyya R, Yeo C, Venugopal S. Market-oriented cloud computing: Vision, hype, and reality for delivering it services as computing utilities. 10th IEEE International Conference on High Performance Computing and Communications 2008. Dalian, China.
- ✓ Dimitriu, Otilia. Matei, Marian (2019). A New Paradigm for Accounting through Cloud Computing, Procedia Economics and Finance, Volume 15, 2014, Pages 840-846.
- ✓ Huang GuiTian, Gong Liutang. Zhang Quansheng. Annual Report on China's Internet of Things (IOT) Development (2019) [R]. 978-7-5097- 2306-7. 2011.
- ✓ Cao, Hui. Zhu, Zuqiang (2019). Research on Future Accounting Information System in The Internet of Things Era, IEEE, 978-1-4673-2008-5112.